

САДРЖАЈ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	27
1. Предмет.....	29
2. Циљ стечаја.....	30
3. Начела стечаја.....	31
Начело заштите стечајних поверилаца.....	31
Начело једнаког третмана и равноправности.....	32
Начело економичности.....	33
Начело судског спровођења поступка.....	35
Начело императивности и преклузивности.....	35
Начело хитности.....	37
Начело двостепености.....	38
Начело јавности и информисаности.....	39
4. Стечајни разлози.....	42
Претпоставка трајније неспособности плаћања.....	50
Посебни случајеви у којима се стечајни поступак обуставља или закључује без одлагања.....	52
5. Случајеви на које се закон не примењује.....	58
II НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА	67
1. Надлежност.....	69
Стварна надлежност.....	69
Месна надлежност.....	71
2. Органи стечајног поступка.....	72
2.1. Стечајни судија.....	73
2.2. Стечајни управник.....	77
Правни положај и статус стечајног управника.....	77
Именовање.....	78
Ограничење у именовану.....	79
Именовање стечајног управника у стечају друштвених и државних предузећа.....	83
Лиценца за обављање послова стечајног управника.....	85
Обнављање и одузимање лиценце.....	87
Именик стечајних управника.....	88
Стручни надзор.....	89

Делокруг послова стечајног управника	92
Предузимање радњи од изузетног значаја	98
Извештавање	101
Обавезно осигурање	104
Одговорност за штету	105
Разрешење	108
Примопредаја	115
Награда за рад и накнада трошкова	117
2.3. Скупштина поверилаца	123
Формирање и рад скупштине поверилаца	123
Прво поверилачко рочиште	129
Делокруг скупштине	133
2.4. Одбор поверилаца	134
Избор одбора поверилаца	134
Начин одлучивања одбора поверилаца	141
Делокруг и права одбора поверилаца	142
Накнада трошкова	146
III ОСНОВНЕ ПРОЦЕСНЕ ОДРЕДБЕ, СТРАНКЕ И УЧЕСНИЦИ У ПОСТУПКУ	149
1. Основне процесне одредбе	151
Правила поступка	151
Злоупотреба захтева за изузеће и искључење	153
Акти у стечајном поступку	154
Жалба	158
2. Повериоци и други учесници у поступку	162
Стечајни поверилац	162
Разлучни и заложни поверилац	163
Излучни поверилац	170
Стицање својства странке	175
Учешће у поступку	177
Трећа лица	178
Редослед намирења	179
IV ПОКРЕТАЊЕ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА И ПРЕТХОДНИ СТЕЧАЈНИ ПОСТУПАК	185
1. Предлог за покретање стечајног поступка	187
Овлашћени предлагачи	187
Форма и садржина предлога	191
Поступање са неуредним и непотпуним предлогом за покретање стечајног поступка	192
Повлачење предлога за покретање стечајног поступка	194
Накнада трошкова	196
2. Покретање претходног стечајног поступка	201
Решење о покретању претходног стечајног поступка	201
Обавеза стечајног дужника да пружи потребне податке	204

Мере обезбеђења	206
Јавност мера обезбеђења	209
Пружање услуга од општег интереса	210
Привремени стечајни управник у претходном стечајном поступку	212
Овлашћења привременог стечајног управника	213
Рок претходног стечајног поступка	214
V ОТВАРАЊЕ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА	215
1. Рочишта пре отварања стечајног поступка	217
Расправа о отварању стечајног поступка	217
Решење о отварању стечајног поступка	219
Садржина решења о отварању стечајног поступка	225
Достављање решења и објављивање огласа	226
2. Рочишта после отварања стечајног поступка	228
Заказивање испитног и првог поверилачког рочишта	228
3. Време наступања правних последица отварања стечајног поступка	229
Наступање правних последица	229
4. Последице отварања стечајног поступка по стечајног дужника	230
Прелазак права и обавеза на стечајног управника	230
Право прече куповине	232
Наследничка изјава	234
Престанак радног односа	234
Назив стечајног дужника	243
Рачуни стечајног дужника	243
5. Последице отварања стечајног поступка на потраживања	246
Потраживања поверилаца	246
Доспелост потраживања према стечајном дужнику	248
Право на пребијање потраживања у стечајном поступку	250
Случајеви када је пребијање недопуштено	259
Конверзија потраживања стечајног дужника	264
Камате	266
Застарелост	270
Условна потраживања	271
6. Процесноправне последице отварања стечајног поступка	278
Прекид поступка	278
Наставак поступка	279
Забрана извршења и намирења	286
7. Последице отварања стечајног поступка на правне послове	297
Право на избор у случају двостранотеретног уговора	297
Финансијски лизинг	300
Фиксни послови	306
Примена правила на друге послове са уговореним роком	308

Налози и понуде	309
Закуп	310
Роба у превозу	314
VI СТЕЧАЈНА МАСА	317
1. Обим и састав стечајне масе	319
Појам стечајне масе	319
Излучна права и накнада за излучна права	322
Трошкови стечајног поступка	324
Обавезе стечајне масе	327
2. Управљање имовином и правима	329
Преузимање стечајне масе	329
Попис и печатење	334
Листа поверилаца	336
Попис дужника стечајног дужника	338
Почетни стечајни биланс и извештај о економско-финансијском положају	338
Пословне књиге	340
VII УТВРЂИВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА	343
Пријављивање потраживања	345
Излучно потраживање	353
Поступак утврђивања потраживања и листа потраживања	358
Испитно рочиште	362
Медијација	365
Утврђена потраживања	367
Оспорена потраживања	371
Пренос потраживања	378
Поступак о оспореном потраживању	380
VIII ПОБИЈАЊЕ ПРАВНИХ РАДЊИ СТЕЧАЈНОГ ДУЖНИКА	383
Општи услови	385
Уобичајено намирење	390
Неуобичајено намирење	395
Непосредно оштећење поверилаца	396
Намерно оштећење поверилаца	398
Послови и радње без накнаде или уз незнатну накнаду	401
Повезана лица	404
Немогућност побијања	405
Рокови	408

Радње побијања	409
Странке у поступку побијања	410
Дејства побијања	412

IX УНОВЧЕЊЕ И ДЕОБА СТЕЧАЈНЕ МАСЕ, НАМИРЕЊЕ И ЗАКЉУЧЕЊЕ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА	415
1. Уновчење стечајне масе	417
Решење о банкрутству и уновчењу имовине	417
Начин уновчења	422
Поступак продаје	425
Подела имовине правне заједнице	434
Продаја стечајног дужника као правног лица	436
Последице продаје стечајног дужника као правног лица	441
Продаја кварљиве робе	445
2. Деоба	446
Општа правила	446
Нацрт решења за главну деобу	447
Решење о главној деоби	450
Оспорена потраживања	453
Потраживања везана за услов	454
Главна деоба	456
Завршна деоба	458
Завршно рочиште	460
Полагање задржаних износа	463
Поступање са вишком деобне масе	465
3. Закључење стечајног поступка	468
Решење о закључењу стечајног поступка	468
Спровођење накнадне деобе	471

X ПОСЕБНИ ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ДУГОТРАЈНЕ НЕСПОСОБНОСТИ ЗА ПЛАЋАЊЕ ...475

XI РЕОРГАНИЗАЦИЈА	477
Спровођење реорганизације	479
Садржина плана реорганизације и унапред припремљеног плана реорганизације	480
Мере за реализацију плана реорганизације	489
Подношење унапред припремљеног плана реорганизације	494
Претходни поступак за утврђивање испуњености услова за покретање стечајног поступка у складу са унапред припремљеним планом реорганизације	503
Рочиште за одлучивање о предлогу за покретање поступка у складу са унапред припремљеним планом реорганизације	509
Подносилац плана и трошкови подношења плана реорганизације	515

Рок за подношење плана	517
Одбацивање предлога плана реорганизације	520
Расправа о плану реорганизације	525
Гласање и усвајање	528
Решење о потврђивању усвајања плана реорганизације	542
Правне последице потврђивања плана	547
Приоритет класа поверилаца	552
Намирење преко номиналног износа потраживања	553
Изузетак од примене прописа о хартијама од вредности	554
Право поверилаца на информисање	555
Извршење плана реорганизације	555
Непоступање по усвојеном плану и преваран и незаконит план као стечајни разлог	557
XII МЕЂУНАРОДНИ СТЕЧАЈ	565
Примена одредаба о међународном стечају	567
Искључива међународна надлежност	568
Међународна надлежност према пословној јединици, односно имовини страног стечајног дужника у Републици Србији	570
Меродавно право	572
Стварна надлежност за признање страног поступка и сарадњу	573
Месна надлежност за признање страног поступка и сарадњу	573
Овлашћење стечајног управника да предузима радње у иностраној држави	574
Изузетак у случајевима супротним јавном поретку	574
Помоћ у складу са другим законима	575
Тумачење	575
Право непосредног приступа	576
Надлежност у случају подношења захтева од стране страног представника	577
Предлог страног представника за покретање поступка	578
Учествовање страног представника у поступку	578
Захтев за признање страног поступка	579
Претпоставке у вези са признањем	579
Одлука о признању страног поступка	580
Обавеза обавештавања	582
Помоћ која се пружа после подношења захтева за признање страног поступка ..	583
Правно дејство признања главног страног поступка	585
Помоћ која се пружа после признања страног поступка	586
Заштита поверилаца и других заинтересованих лица	589
Побијање правних радњи дужника	590
Учешће страног представника у поступку који се води у Републици Србији	590
Сарадња и непосредно обраћање између судова у Републици Србији и страних судова и других надлежних органа или страних представника ..	591

Сарадња и непосредно обраћање између стечајног управника и страних судова и других надлежних органа или страних представника	592
Облици сарадње	592
Отварање стечајног поступка после признања главног страног поступка	593
Координација стечајног поступка и страног поступка	594
Поступање у случају постојања више страних поступака	595
Претпоставка постојања стечајног разлога на основу признања главног страног поступка	596
Намирење поверилаца у поступцима који се воде истовремено	597
XIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ	599
Кривична дела	601
Пријављивање лажног потраживања	601
Необавештавање о намирењу потраживања	601
Располагање имовином стечајног дужника после отварања стечајног поступка	602
Лажно приказивање и прикривање чињеница у унапред припремљеном плану реорганизације	603
XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	605
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СТЕЧАЈУ	611

РЕЦЕНЗИЈЕ

I.

I. Коментар постојећег Закона о стечају упућен је широкој стручној и научној јавности која овим делом добија значајан допринос на путу сталног настављања и усавршавања правног поретка.

После вишегодишње еволуције и различитих виталних решења у области стечаја, те одлучујуће тачке у *процесу трансформације* оздрављења или краја субјективитета, овај Закон, и поред могућих примедба, долази да кодификује постојеће стање са циљем заштите одговарајућих друштвених вредности.

Између живота и краја, банкротства и реорганизације, у тој *кризи опстанка*, Закон трага за могућим решењима, али увек са препознатљивом намером да очува пропорцију интереса у смислу комутативне и дистрибутивне правде.

Цео тај стечајни колорит, предмет је научне и стручне интерпретације Коментара чији је аутор др Драгиша Слијепчевић, судија, један од наших највећих познавалаца стечајног права.

Овим Коментаром, који има сва обележја монографске студије, Аутор је увећао и обогатио правну књижевност о сложеној појави једне животне прекретнице у правном субјективитету одређених лица.

И по томе, објављивање овог Коментара, које је поверено „Привредном саветнику“, као ауторитативном издавачу, заслужује пуну пажњу целовите правничке јавности, чији се одјек свакако очекује.

II. Закон о стечају, на самом почетку, у оквиру основних одредаба, одређује предмет регулисања и у том смислу формулише одредбе према којима се стечај спроводи *банкротством* или *реорганизацијом*.

Аутор Коментара указује на околност да овај генерични појам стечаја одређује правце развоја стечајног поступка. Први је именован *банкротством* који у крајњем исходу подразумева престанак субјективитета стечајног дужника, и то путем продаје његове целокупне имовине ради намирења стечајних поверилаца. Други правац развоја поступка који се назива *реорганизацијом* и који подразумева редефинисање дужничко-поверилачких односа и одређеним статусним променама дужника, у крајњем исходу води очувању правног субјективитета стечајног дужника.

Ова два могућа исхода, супротна по својим правним ефектима, целину Закона деле на два подручја: на банкротство и на реорганизација стечајног дужника.

Коментар нас води означеним правцима и то са добро постављеним путоказима који нам обезбеђују сигурније кретање и већу ширину погледа.

III. Али, како две супротности обично имају и неке „тачке везивања“, тако и Закон о стечају, са пуним оправдањем, по први пут код нас, предвиђа заједничка *начела стечаја*. Закон је та начела *ословио* у осам заједничких именитеља: 1) начело заштите стечајних поверилаца; 2) начело једнаког третмана и равноправности; 3) начело економичности; 4) начело судског спровођења поступка; 5) начело императивности и преклузивности; 6) начело хитности; 7) начело двостепености; 8) начело јавности и информисаности.

Коментар сваком начелу посвећује одговарајућу пажњу: потребну аргументацију, неопходност примене, равноправност и правичност, конкретна правна дејства и све друге релевантне моменте који проистичу из набројаних начела.

Све то, у јединственом мозаику различитости, према филозофској формули – једнако поступање са једнаким стварима, односно неједнако поступање са неједнаким стварима сразмерно са њиховом неједнакошћу. У поступку примене правних правила стечајног права, то значи да се обезбеђује свим повериоцима стечајног дужника једнак третман и равноправни положај поверилаца истог исплатног реда, односно исте класе у поступку реорганизације.

IV. Именована начела стечајног поступка у свом интегритету произилазе из *циља стечаја*, који се, према Закону, дефинише као најповољније колективно намирење стечајних поверилаца остваривањем највеће могуће вредности стечајног дужника.

Поводом ове законске одредбе, у Коментару читамо: циљ стечаја постиже се кроз правно уређени поступак судског намирења потраживања стечајних поверилаца према стечајном дужнику. Потребно да се пропише прецизна и ефикасна правила у овој области проистиче из настојања да се заштите пословни односи привредних субјеката који су на различите начине успостављени са дужником. То су сви повериоци према којима стечајни дужник има неизмирене обавезе.

Из тог разлога основни циљ стечајног поступка је да обезбеди што повољније колективно намирење поверилаца у ситуацији када се наплата њихових потраживања према стечајном дужнику редовним путем не може остварити. Истина, ова одредба не прописује да је циљ стечајног поступка и равномерно намирење потраживања свих стечајних поверилаца. Акцент се ставља на остварење највеће могуће вредности стечајног дужника, односно његове имовине. Тиме се опредељују предмет и могући обим *колективног* намирења потраживања стечајних поверилаца. Из новчане вредности добијене продајом стечајног дужника као правног лица, односно његове имовине, колективно се измирују потраживања свих стечајних поверилаца. Зато се у том поступку потраживања свих стечајних поверилаца морају равномерно намирити у односу на новчану вредност добијену уновчењем стечајне масе.

Међутим, такав циљ стечајног поступка несумњиво се исказује кроз законом прописано начело заштите стечајних поверилаца и начелом једнаког третмана и равноправности.

У ствари, начело једнаког третмана и равноправности опредељује правни статус поверилаца у стечајном поступку. Он се исказује кроз једнакост свих стечајних поверилаца у поступку намирења њихових потраживања према стечајном дужнику. То је последица законског настојања да се обезбеди *правичност* у расподели дужникове

имовине која није довољна за потпуно намирење свих његових дуговања. Равноправност поверилаца остварује се у њиховом материјално-правном и процесно-правном статусу. Зато се на темељу начела равноправности стечајних поверилаца остварује и циљ стечајног поступка. Међутим, то начело се не остварује у истом обиму према свим стечајним повериоцима. То је последица законског наређења да се намирење стечајних поверилаца остварује кроз одговарајуће исплатне редове, тако да се стечајни повериоци нижег исплатног реда могу намирити тек пошто се намире стечајни повериоци вишег исплатног реда.

Намирење свих потраживања реализује се на начин прописан Законом, а он подразумева обавезу пријављивања потраживања у стечајну масу и могућност намирења у складу са редоследом првенства исплатног реда, односно класе којој припадају у случају реорганизације стечајног дужника. Осим тога, у поступку стечаја одређеним повериоцима признаје се и право *привилегованог* намирења. То су потраживања *разлучних* поверилаца која се намирују изван Законом прокламованог начела једнакости и равноправности. Осим материјално-правне једнакости, начелом равноправности конституише се и процесно-правна једнакост поверилаца.

V. Као што се види из овог цитата, Аутор је својом интерпретацијом разјаснио сва релевантна питања која произилазе из циља стечајног поступка, проширио их и повезао у хармоничну целину. Истим методом пришао је и свим другим подручјима која регулише Закон о стечају ширином својих 212 чланова. Пратећи сваку одредбу Закона, Коментар је исказао одличја, не само у погледу суштине, већ и у погледу концизности текста, што у већем степену омогућава његову практичну примену. Наставимо да га даље пратимо.

VI. После циља и начела стечаја, долазе *стечајни разлози* којима се отвара стечајни поступак. Према Закону, то су: 1) трајнија неспособност плаћања; 2) претећа неспособност плаћања; 3) презадуженост; 4) непоступање по усвојеном плану реорганизације и ако је план реорганизације издејствован на преваран или незаконит начин. Довољан је најмање један од ових разлога да би се отворио стечајни поступак.

При томе, Закон је дефинисао, а Коментар шире објаснио сваки од поменутих стечајних разлога. Тиме се завршавају излагање и коментарисање *основних одредаба* Закона о стечају и прелази на даљу садржину Закона која се састоји од XIV поглавља.

VII. Прегледности ради, овде наводимо само неке наслове ових законских поглавља, чија садржина чини предмет савесног и исцрпног излагања овог Коментара.

Тако, у опширном поглављу Закона, под насловом „Надлежност и органи стечајног поступка“, одређују се органи стечајног поступка, а то су: стечајни судија, стечајни управник, скупштина поверилаца и одбор поверилаца.

Коментар нам овде указује на мноштво питања која се односе на правни положај и статус појединих органа стечајног поступка, а нарочито на положај стечајног управника (именовање, лиценца, стручни надзор, делокруг послова, извештавање, одговорност за штету) и положај скупштине поверилаца (формирање скупштине, поверилачко рочиште, делокруг скупштине).

VIII. Следеће поглавље Закона посвећено је неким основним процесним одредбама, где законска правила о учесницима поступка заузимају значајно место. То су, пре свега, стечајни поверилац, разлучни и заложни поверилац, излучни поверилац. Ту је, такође, значајно питање редоследа намирења.

Различити статуси стечајних поверилаца заслужују пуну пажњу, нарочито са становишта практичне примене стечајног поступка. Отуда, Аутор Коментара овде указује на њихова карактеристична обележја која их сврставају у посебне правне положаје. У том смислу, пратећи законски текст, најпре се даје општи појам стечајног повериоца, а затим, правни положај различног, заложног и излучног повериоца.

У том смислу наводимо одговарајућу интерпретацију Коментара: појам поверилац је генеричан појам којим се обухвата најшира заједница субјеката који према стечајном дужнику имају ненамирена потраживања, односно према којима је стечајни дужник обавезан да измири своје дуговање. Међутим, повериоци према стечајном дужнику могу имати различита потраживања која проистичу из бројних правних послова и која им дају битно другачији правни третман. Посебан третман имају потраживања која су повериоци обезбедили законом допуштеним средствима обезбеђења (нпр. реални терети, хипотеке). Титулари ових права не могу се изједначити са осталим повериоцима необезбеђених потраживања. Стога, такву суштинску правну разлику мора пратити и одговарајућа терминолошка одређеност тих појмова. Из тих разлога се стечајним повериоцем одређује само лице које на дан покретања стечајног поступка има необезбеђена потраживања према стечајном дужнику.

IX. Конкретизацију могућих различитих статуса стечајних поверилаца, Закон регулише у односу на различне и излучне повериоце. Интерпретирајући овај текст Закона, Коментар различне повериоце квалификује као привилеговане повериоце у односу на необезбеђене повериоце, јер су у позицији да своје потраживање намире из вредности заложене ствари. Према Закону, ако је износ потраживања различних поверилаца већи од износа средстава остварених продајом имовине на коју су стекли различно право, право на намирење за разлику у висини тих износа они остварују као стечајни повериоци. Разлучни повериоци имају право на сразмерно намирење из стечајне масе као стечајни повериоци, ако се одрекну новог статуса различног повериоца или ако без своје кривице не могу намирити своје различно потраживање.

За разлику од различног, излучни поверилац је лице које, на основу свог стварног или личног права, има право да тражи да се одређена ствар издвоји из стечајне масе, која у ствари и не улази у стечајну масу, због чега излучни поверилац и није стечајни поверилац. Према речима Коментара, на излучне повериоце не примењују се она правила стечајног поступка која подразумевају колективно намирење потраживања из стечајне масе. Излучни повериоци се одвојено и појединачно намирују по основу издвајања које могу остварити и у другим поступцима, а не само у поступку стечаја.

Ово поглавље Закона завршава се одредбама о редоследу намирења, према којем се стечајни повериоци, у зависности од њиховог потраживања, сврставају у исплатне редове. Стечајни повериоци нижег исплатног реда намирују се сразмерно са висином њихових потраживања. По законском критеријуму предвиђају се четири исплатна реда са предвиђеним правним последицама. О свему томе, Коментар садржи детаљна тумачења и објашњења.

X. Следећа поглавља Закона посвећена су питању покретања и отварања стечајног поступка. Ту су регулисана следећа питања: рочишта пре и после отварања стечајног поступка; време наступања правних последица отварања стечајног поступка; последице отварања стечајног поступка по стечајног дужника; последице отварања стечајног поступка на потраживања; процесно-правне последице отварања стечајног поступка; последице отварања стечајног поступка на правне послове.

У оквиру поменутих наслова, Коментар садржи читав низ потребних објашњења, као и тачке везивања са другим законима који регулишу одређено питање релевантно са

гlediшта стечајног поступка. Тако, нпр., то су следећа питања: примена компензације у стечајном поступку; право прече куповине; конверзија потраживања стечајног дужника; камате; прекид и застој застарелости; финансијски лизинг, фиксни послови, закуп.

XI. Обим и састав *стечајне масе* чини предмет следећег поглавља. Према Закону, стечајну масу чини целокупна имовина стечајног дужника у земљи и иностранству на дан отварања стечајног поступка, као и имовина коју стечајни дужник стекне током стечајног поступка. После овога, долази питање утврђивања потраживања, као и питање оспореног потраживања и пренос потраживања.

XII. Посебно поглавље чини установа побијања правних радњи стечајног дужника, позната под именом паулијанске тужбе (*actio Pauliana*), која је предвиђена и Законом о облигационим односима. Закон о стечају преузео је појам и основна својства ове установе, с тим што их је прилагодио правној природи стечајног поступка.

У Коментару се излаже и шире објашњава ова установа, где се, између осталог, каже: предмет права побијања су дужникове правне радње чијим предузимањем је смањена његова имовина и тако отежано или онемогућено намирење његових поверилаца. То су све оне радње које доводе до промене у имовини дужника на штету поверилаца. Оне се могу исказати као заснивање нових правних односа, одрицање од права, опрост дуга, неосновано плаћање, испуњење неког услова, предузимање или пропуштање одређене парничне радње и томе слично. У првом реду, побијају се активне правне радње стечајног дужника које су довеле до оштећења његових поверилаца. То могу бити не само одређени правни послови, већ и све друге радње које доводе до умањења стечајне масе. Битно је само да су правне радње које су предмет побијања резултат дужниковог чињења или пропуштања које је довело до умањења његове имовине. При томе, није битно да ли су такве радње предузете непосредним деловањем законског заступника стечајног дужника, или посредством овлашћених пуномоћника који су их у његово име и за његов рачун предузели.

Иначе, правни послови који чине предмет побијања могу бити и једностранни и двострани. То су, нпр.: заснивање заложних права, уговорно конституисање обавеза на страни стечајног дужника, новирање обавезе, или одрицање од права. Побијати се могу и процесне радње као што су признање и одрицање од тужбеног захтева, закључење поравнања на штету дужника, изостанак са рочишта, или одрицање од правног лека. Према Закону, побијање се може вршити од дана отварања стечајног поступка до дана одржавања рочишта за главну деобу.

XIII. Предмет посебног поглавља Закона носи наслов „Уновчење и деоба стечајне масе, намирење и закључење стечајног поступка“, где су регулисана следећа питања: уновчење стечајне масе; деоба; закључење стечајног поступка.

Коментар је и код ових питања применио свој уобичајени метод интерпретације, објашњења и повезивања појединих питања у шире целине, чиме је добијена општија слика стечаја и стечајног поступка.

XIV. А сада, из кризе опстанка, напуштамо банкротство и окрећемо се реконвалесценцији коју Закон о стечају именује *реорганизација*, а која је, под насловом „Правни аспекти реорганизације стечајног дужника“ била предмет докторске дисертације др Драгише Слијепчевића, аутора овог Коментара, одбрањена на Правном факултету Универзитета у Београду.

Овде, сходно намени Коментара, Аутор прати одговарајуће одредбе Закона посвећене реорганизацији стечајног дужника и у тим оквирима наводи и тумачи све битне

одреднице спровођења реорганизације стечајног дужника у циљу опстанка његовог субјективитета, али, истовремено уз вољно очување оправданих интереса повериоца стечајног дужника.

У том смислу, пустимо Аутора Коментара да нас уведе у ову установу: Реорганизација се може спровести само ако се њоме обезбеђује повољније намирење поверилаца у односу на банкротство и посебно, ако постоје економски оправдани услови за настављање дужниковог пословања. Постојање тих услова исказује се као законом прописана материјално-правна претпоставка за спровођење поступка реорганизације. У исто време ти услови су и директна потврда остварења законом прописаног циља вођења стечајног поступка, а то је најповољније колективно намирење свих стечајних поверилаца.

С тим у вези, треба приметити да се реорганизација може спровести само ако се тиме постиже повољније намирење потраживања стечајних поверилаца од оног које се може остварити у поступку банкротства. Уз то, Законом се спровођење реорганизације посебно условљава и постојањем економски оправданих услова за наставак дужниковог пословања.

Из тога недвосмислено произилази да реорганизација представља посебан вид стечајног поступка у којем се мора остварити повољније намирење стечајних поверилаца од оног које се постиже спровођењем банкротства.

То су најважније претпоставке за спровођење реорганизације стечајног дужника које су прописане Законом о стечају. Тиме се практично одређује да реорганизација представља вид окончања стечајног поступка у којем се подједнако могу остварити правно-економски интереси и стечајних поверилаца и стечајног дужника. Интерес стечајног повериоца реализује се испуњењем законског услова да се реорганизацијом могу остварити повољнија намирења њихових потраживања од оног које би се постигло у случају банкротства. Реорганизацијом се остварује и интерес стечајног дужника, јер се њеним спровођењем ствара могућност наставка пословања и очувања његовог правног субјективитета. Спровођење поступка реорганизације условљава се и постојањем писаног плана реорганизације. То је Законом прописана форма плана реорганизације, којом се условљава и правна ваљаност тог акта.

XV. Када је реч о садржини плана реорганизације, као и о мерама за реализацију овог плана, Закон таксативно набраја шта све овај план, односно мере треба да садрже. То је списак од 19 тачака, од којих су неке императивног карактера. У Коментару се каже, да се прописане мере за реализацију плана реорганизације могу сврстати у више различитих категорија. Затим се предвиђа подношење унапред припремљеног плана реорганизације којег стечајни судија може прихватити или одбацити ако су испуњени Законом предвиђени услови. Закон даље предвиђа рочиште за одлучивање о предлогу за покретање поступка у складу са унапред примљеним планом реорганизације. Затим следе законске одредбе које регулишу расправу о плану реорганизације, гласање и усвајање плана реорганизације, као и решење о потврђивању усвајања плана реорганизације.

Сва поменута питања која су Законом предвиђена у поступку усвајања плана реорганизације, предмет су детаљне анализе у Коментару, анализе која је неопходна за практичну примену стечајног поступка.

XVI. У том оквиру Закон предвиђа правне последице потврђивања плана реорганизације. Према Закону, по доношењу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације, сва потраживања и права поверилаца и других лица и обавезе стечајног

дужника одређене планом реорганизације, уређују се искључиво према условима из плана реорганизације.

Усвојени план реорганизације је извршна исправа и сматра се *новим уговором* за измирење потраживања која су у њему наведена. Послови и радње које предузима стечајни дужник морају бити у складу са усвојеним планом реорганизације. Стечајни дужник дужан је да предузме све мере прописане усвојеним планом реорганизације. Доношењем решења о потврђивању усвајања плана реорганизације престају све последице отварања стечајног поступка, а у називу стечајног дужника брише се ознака „у стечају“.

Усвојени план реорганизације, према Коментару, представља споразум са правном снагом извршне исправе између стечајног дужника и квалификоване већине стечајних поверилаца којим се модификују и коначно уређују права свих поверилаца према стечајном дужнику. Оваква дефиниција плана реорганизације упућује на закључак да он представља израз сагласности воља појединих квалификованих стечајних поверилаца и стечајног дужника чија се правна дејства принудно протежу и на повериоце који су гласали против његовог усвајања, или се о његовом прихватању нису ни изјашњавали, а у складу са одредбама Закона којима се уређује гласање и усвајање. Потврђени план реорганизације од стране стечајног судије има снагу извршне исправе и сматра се *новим уговором* за измирење потраживања која су у њему наведена. То, најпре, има за последицу материјално-правно дејство да се сва потраживања и права свих поверилаца, као и других лица, према стечајном дужнику могу извршити на начин и под условима прописаним планом реорганизације. Практично, то значи да се и право поверилаца који су гласали против плана или се о њему нису изјашњавали, могу остварити искључиво у складу са усвојеним планом реорганизације.

У ствари, наведена законска одредба, као и њен Коментар, указују на околност да усвојени план реорганизације, са квалификацијом и дејством новог уговора, има сва обележја *новације* (пренова) која је предвиђена Законом о облигационим односима. Наиме, према овом Закону, обавеза престаје ако се поверилац и дужник сагласе да постојећу обавезу замене новом и ако нова обавеза има различит предмет или различит правни основ. Новација (пренов), поред поменутих услова, претпоставља сагласном вољом исказану намеру (*animus novandi*) којом се предвиђа: ранија обавеза престаје, а нова настаје.

Као што се види, усвојени план реорганизације у суштини означава новацију, прилагођену условима плана реорганизације, јер се и ту постојећа пуноважна обавеза замењује новом пуноважном обавезом, у погледу и предмета и правног основа, а све на основу пуноважно усвојеног плана реорганизације.

XVII. Следеће поглавље Закона односи се на међународни стечај који обухвата многа питања са елементом иностраности, као што су, нпр., надлежност и искључива међународна надлежност; меродавно право; захтев и одлука о признању страног поступка.

Коментар, и у овом делу Закона, интерпретира и проширује видике на једну актуелну област стечаја са одговарајућим иностраним елементом. Тако, Коментар поред дефиниције и правног дејства међународног стечаја, указује и на његову димензију међународног регулација. У том смислу, Коментар истиче: универзална правила међународног стечаја прописана су моделом Закона о прекограничној инсолентности. Тим правилима прописани су услови за спровођење међународног стечаја као главног или споредног стечаја. Правила овог модела Закона о међународном стечају, са малим изузецима, преузета су и нашим Законом о стечају. Међутим, поступак међународног стечаја нормативно је уређен и на нивоу Европске уније. То је учињено Уредбом Са-

вета Европске уније из 2002. године. Њена примена обавезна је на подручју чланица Европске уније. Обавезност примене ове Уредбе намеће потребу усаглашавања и нашег стечајног права са одредбама поменуте Уредбе. У том циљу већ је учињен одређен напор у виду постојећих решења у области међународног стечаја.

XVIII. Завршна поглавља Закона посвећена су казним и прелазним одредбама, што је, такође, у Коментару добило одговарајуће значење. У том смислу, образложене су одредбе Закона које се односе на кривична дела: пријављивање лажног потраживања; необавештавање о намирењу потраживања; располагање имовином стечајног дужника после отварања стечајног поступка; лажно приказивање и прикривање чињеница у унапред припремљеном плану реорганизације. Све то указује на потпуност Коментара Закона о стечају, што је, између осталог, још једна његова особина.

XIX. Као што се из досадашњег излагања види, упорношћу научне и стручне вокације, аутор овог Коментара, др Драгиша Слијепчевић, учинио је још један значајан допринос комплементарности неопходног тројства: законодавство, теорија, пракса.

Учињено је то у области кризе опстанка одређених субјективитета коју називамо стечајем и стечајним поступком. Банкротство, као крај и реорганизација, као наставак привредног живота, две су стране једне друштвене појаве. Правни поредак позван је да их регулише на праведан начин.

Коментар Закона о стечају то чини аргументованим образложењем појединих законских решења, увек указујући на њихов *ratio legis* и интегритет у општем мозаику правног система.

Тиме је увећана теорија стечаја заснована на *праведној пропорцији* заштите интереса стечајних поверилаца и стечајног дужника. То је одзив животне истине: Праведно право је мера свих права.

Проф. др Слободан Перовић

II.

Стечај је по сложености проблем економског, социјалног и правног карактера и значаја. Све то има у виду законодавац када утврђује садржину и наслов закона који регулише материју стечајног поступка. Из тога се виде законодавчева одређења на који начин да се постигну циљеви стечајног поступка и како да се на најбољи начин уреди правна димензија стечаја. Међутим, у време кад се предузимају активности одређења законодавчевог циља, није могуће предвидети и регулисати све ситуације до којих може да дође у будућности. Такође, тешко је на једноставан начин свима схватљиво формулисати одредбе будућег закона, тако да буду свима разумљиве и лако примењиве. То је давно уочио наш велики кодификатор Валтазар Богишић, који је у свом делу „Општи имовински законик“ из 1888. године, формулисао правило: „Што свако једнако разумије, томе тумача не треба“ (члан 994). Када се ради о закону који регулише материју стечаја, није могући ни најбољем писцу текста да постигне потпуну разумљивост свих одредаба будућег закона. Ово нарочито због тога што се ради о специфичном судском закону. А што се тиче схватања смисла законске одредбе, Богишић је то овако дефинисао: „Ко само ријечи закон зна, тај још закон не зна, док му не схвати разум и смисао“ (чл. 993). То се укључује коментатор закона да протумачи и дорече шта је законодавац желео да каже. То је, управо, случај и са аутором Коментара Закона о стечају.

На хипотетично питање зашто је потребан коментар Закона о стечају, одговор може да крене мало издале. Ради се о томе да је проблем стечаја толико деликатан и сложен да је у нашој не тако давној прошлости била велика дилема да ли и како регулисати материју, која традиционално чини предмет стечајног права. Та се дилема кретала од негације стечаја предузећа, па до двоумљења чему дати предност у регулативи стечајног поступка, санацији и опоравку или ликвидацији у стечајном поступку инсолвентног или презадуженог привредног субјекта. У том смислу више пута су доношени нови закони или је међан постојећи закон о стечајном поступку. Томе су прилагођавани и наслови из тих закона. У том периоду написано је неколико докторских дисертација, два уџбеника стечајног права и више других радова о стечају. Те дилеме зато више нема ни у правној теорији ни у судској пракси, јер је решена актуелним Законом о стечају. Тај закон има велики правни и економски значај. Њиме се првенствено штите повериоци стечајног дужника. То је, међутим, и ширег друштвеног значаја, јер се тим путем тежи јачању пословне и нарочито финансијске дисциплине у привредном животу. Као последица те неодговорности следи отварање стечајног поступка, у којем се реализује најстрожи облик одговорности привредног субјекта. Због тога, као и због много чега другог, важно је да се појави Коментар Закона о стечају, који обухвата његов интегрални текст из 2009. године и његове измене и допуне из 2014. године.

Аутор Коментара Закона о стечају је личност компетентна за писање тога текста. Он се дуго и систематично, образовно и професионално припремао за то, вршењем судијских функција на свим нивоима правосудне власти. А све то искључиво као цивилиста, што подразумева највиши степен стручности и преданости послу којим се бави. У склопу са тиме, бави се и теоријским радом, стекао је докторат правних наука својом дисертацијом „Правни аспекти реорганизације стечајног дужника“. Пре и после тога аутор је објавио већи број радова из материје стечајног права, али и из шире материје грађанског права.

Писање коментара било којег закона врло је сложен и одговоран посао, који подразумева највиши степен познавања материје која је предмет коментарисања. Ово је нарочито због тога што је систем и садржај дела већ одређен у тексту закона, па се од аутора коментара очекује да објасни смисао конкретне законске норме. Аутор коментара не може ту ништа да промени, јер га обавезују систем и садржај текста који тумачи. Он једино може да предложи, евентуално, побољшање текста, његовим изменама и допунама или новим нормирањем предметне садржине. Све је то веома изражено управо код коментарисања Закона о стечају, чије су норме императивног карактера. Тога је свестан и тога се придржава аутор Коментара Закона о стечају, који у свом обимном делу на 580 страница, укључујући и текст закона, вешто објашњава и доказује смисао сваке одредбе, повезујући их у велику целину и коментарише њен садржај.

Примена одговарајућих одредаба Закона о стечају подразумева добро познавање и примену многих одредаба неких других закона, нарочито судских процесних закона, закона компанијског права, облигационог права и других правних дисциплина. У овом Коментару, примера ради, то је случај са обрадом материје о продаји стечајног дужника; са материјом са грађанско правним дејством и правним последицама отварања стечајног поступка; са материјом тзв. повратног дејства стечаја у виду побијања правних радњи стечајног дужника; са материјом реорганизације стечајног дужника, као правним изразом чисто економског питања, из материје Компанијског права; са материјом међународног стечајног поступка.

Све норме Закона о стечају појединачно нису једнако значајне, што аутор коментара препознаје и о чему води рачуна када то обрађује. Он томе прилагођава садржај и обим текста код сваке од одредаба закона. Отуда у овом коментару има појединих садржаја, уз одређени члан закона, који би се својом целовитошћу могли објавити као самосталан текст у некој периодичној публикацији. Дубину и ширину коментара појединих одредаба Закона о стечају аутор је потврдио и илустровао наводећи конкретне судске одлуке, чији садржај чине анализа и одлука, у конкретном случају судског спора. То је аутору био најбољи и најсигурнији ослонац у писању текста коментара и потврда оправданости његових ставова. Аутор то проширује наводећи и питања, и на то одговоре, са различитих саветовања и других стручних скупова, на којима се расправљало о спорним питањима примене Закона о стечају.

Коментар Закона о стечају писан је добрим стилем, јасно формулисаним реченицама, исправном терминологијом. То је било могуће постићи ауторовим врхунским општим и професионалним образовањем, његовим смислом и увежбаношћу писаног изражавања. Зато је текст овог дела близак не само професионалцима, већ и оним корисницима закона којима није блиска његова садржина, нити им је сасвим разумљива.

Коментар Закона о стечају има практични и научни значај. За његов садржај и примену могу да буду заинтересована различита лица, шира стручна и научна јавност. Овде се под стручном јавношћу подразумева широка лепеза заинтересованих лица. То су судије, адвокати, стечајни управници, чланови одбора поверилаца у стечајном дужнику, али и други правници и економисти у привредним друштвима и у другим врстама привредних организација. Овај коментар може да буде користан постојећим и будућим предузетницима, потенцијалним дужницима и повериоцима, да би могли да уоче опасност од „баука“ стечаја, који може да припрети и њиховим пословним интересима.

Научну јавност, заинтересовану за садржај Закона о стечају и за коментар његовог текста, треба схватити у широком значењу тога појма, јер обухвата како оне који се баве науком стечајног права, тако и оне који тек намеравају да се томе посвете или чине прве кораке у том правцу. То су студенти постдипломских мастер студија, докторанди, али и други заинтересовани студенти правних факултета.

Овај коментар биће добар приручник и писцима неког, евентуално, новог будућег стечајног закона, на пример за састављање најављене израде текста закона о личном или потрошачком стечају. Уколико до тога дође, проширио би се круг лица обухваћених стечајним поступцима а тиме и њихова потреба да се упознају са широм материјом стечајног права.

Сва наведена лица ће у Коментару Закона о стечају наћи погодно и корисно штиво, поуздана објашњавања законских норми, проверену илустрацију конкретних случајева из судске и друге праксе о стечају. Аутор је све то детаљно изложио, повезао у логичне целине, доследно се држећи главног циља Закона о стечају: заштита поверилаца стечајног дужника. На основу свега овде изложенога предлажем да се објави Коментар Закона о стечају, аутора др Драгише Слијепчевића.

Проф. др Михаило Велимировић

III.

Иако се привредна друштва првенствено оснивају ради обављања дјелатности у циљу стицања добити, овај циљ није могуће увијек остварити и у не малом броју случајева дешава се да она ради немогућности остварења основног циља оснивања морају престати са радом. Национална права, у циљу стварања већег степена правне сигурности за учеснике пословног промета, полазе од тога да би само формално-правно егзистирање оваквих друштава могло по учеснике оваквих односа изазвати правну несигурност и полазе од тога да би ова друштва требало да престану да постоје. Другим ријечима, стечај представља један од начина престанка инсолвентних друштава која нису у могућности да испуњавају своје обавезе према повјериоцима. За разлику од стечаја до којег долази због инсолвентности друштва, један од начина престанка друштва је и ликвидација када солвентно друштво, односно друштво које је у могућности да испуњава своје обавезе из неких других разлога треба да престане са својим постојањем. На примјер, накнадно се утврди да је у вријеме оснивања друштва почињено неко кривично дјело или нека друга недозвољена радња која, да је била позната у моменту оснивања, не би омогућила оснивање друштва, или, рудник који је уредно извршавао своје обавезе остане без руде итд. И у једном и у другом случају национална права полазе од тога да би оваква друштва требало да престану са радом и да буду брисана из одговарајућих регистара.

На жалост, за разлику од економских привредно развијених земаља, земље Југоисточне Европе у које спадају све бивше југословенске републике све чешће се сусрећу са овим институтом стечаја.

Историјски посматрано, стечај као начин престанка привредног друштва имао је своју еволуцију и историјски развој. Према неким изворима, ријеч стечај води поријекло из Римског права и то њених двију установа: *missio in bona* – принудна продаја имовине дужника од стране повјерилаца, уз дозволу претора, трећем лицу (*bonorum emptor*) које исплаћује повјериоце у утврђеним процентима, и *cessio bonorum* – добровољно уступање имања од стране дужника повјериоцима.

За разлику од римског права, у средњем вијеку постојао је обичај да се стање презадужености трговца обиљежи превртањем његове тезге. Отуда потиче ријеч банкрот, синоним за стечај (*banca rotta* – преврнута клупа на италијанском). Повјериоци су се сами старали за наплату дугова. У Енглеској, у периоду *common law-a* повјериоци су сами имали двије могућности: да продају имовину дужника или да га држе затвореног док им не плати дуг.

У правној теорији постоје различити приступи ријечи банкрот, по једнима ријеч банкрот долази од латинских ријечи *bancus* (сто) и *ruptus* (разбијен), од италијанске фразе *Banco rotto* (банко рото = трула клупа), по другима од француских ријечи *banque i route*, које значе трг/отисак на столу, а повезано са праксом означавања новчане пропасти још у римско вријеме. Међутим, у свакодневном и уобичајеном говору под банкротом или стечајем подразумијева се правно регулисана ситуација када једна фирма није у стању да исплати своје доспјеле обавезе према повјериоцима, након чега суд покреће стечајни поступак са крајњим циљем намирења повјерилаца. То свакако не искључује могућност реорганизације фирме дужника. Другим ријечима, основни циљ банкрота, односно стечаја је заштита уговора, односно заштита приватне својине повјерилаца, а фирма се ликвидира, односно престаје да постоји и сва покретна и непокретна имовина се продаје, а од прикупљених средстава сразмјерно се намирују повјериоци, који у правилу добијају много мање новца него што потражују.

Увођењем концепта ограничене одговорности у праву трговачких друштава проистекло из потребе за ограничавањем ризика улагача и сазнањем да успијех по-

словног подухвата не зависи увијек од воље и залагања предузетника, историјски је наметнуло потребу преображаја банкрота, односно стечаја. Стање презадужености трговца се, нарочито у средњем вијеку а касније и у доба раног и развијеног капитализма, приписивало њему у кривицу, изузев економске пропаста проузроковане објективним околностима, као што су, нпр., несрећа на мору и елементарне непогоде, тако да је стечајно право у том периоду па и раније, у римско доба, имало казни карактер, док му је данас првенствени циљ равноправно намирење повјерилаца који су због стечаја – банкрота претрпјели штету.

Тако, на примјер, у континенталном праву, које своје коријене вуче из Ордонансе Луја XIV из 1673. године која се примјењивала само на лица која су имала статус трговца, било да се ради о физичким лицима или о трговачким друштвима која имају тај статус, у англосаксонском праву субјект стечаја могло је бити само физичко лице. Међутим, појавом првих трговачких закона у XIV вијеку и увођењем правног субјективитета трговачких друштава и ограничене одговорности његових чланова, постепено се развија и концепт стечаја правног лица.

Прва правила која су имала за циљ да уреде поступак стечаја су донесена у Енглеској у вријеме владавине Хенрија VIII који је, као наслједник династије Тјудор, владао Енглеском и Ирском од 1509. године до 28. јануара 1547. године.

У Француској су прва правила стечајног поступка била прописана Ордонансом Луја XIV из 1673. године која се примјењивала само на лица која су имала статус трговца. У овој Ордонанси је, у стечајно право уведен први пут институт опроста дуга који ће у каснијем развоју ове гране права добијати све више значаја, с обзиром на то да оставља могућност за опоравак дужника и намирење повјерилаца у већем обиму него у случају провођења стечајног поступка и намирења из стечајне масе. Овакав начин опроста дуга биће изузетно користан не само повјериоцима, него и држави, у смислу очувања пореских обвезника, радних мјеста итд. Овај институт биће уведен и у стечајно право САД-а у првој половини XX вијека, а касније и у остала законодавства, јер ће се на крају ипак успоставити да је опстанак стечајног дужника кроз његову реорганизацију много кориснији и за повјериоце, и за државу, али и за запослене раднике. Он ће наћи своје мјесто и у правном систему бивше СФРЈ, нарочито у Закону о принудном поравнању, стечају и ликвидацији из 1989. године, који се примјењивао у свим југословенским републикама.

По угледу на стечајно законодавство САД којем су првенствени циљеви реорганизација и опстанак стечајног дужника, у другој половини XX вијека услједило је доношење читавог низа оваквих закона у Европи.

Тако, на пример, нови Закон о стечају је 1986. године донијела је Велика Британија, Француска је свој Закон донијела 1989. године, а Њемачка је свој Закон о стечају донијела 1994. године.

У том контексту треба посматрати доношење Закона у овој области од стране бивших југословенских република. Тако, на пример, Словенија је 1993. године донијела Закон о принудном поравнању, стечају и ликвидацији, Хрватска 1996. године Закон о стечају, Република Српска 2002. године, Република Србија 2004. године Закон о стечајном поступку, Федерација Босне и Херцеговине 2003. године итд., који су касније у мањем или већем обиму мијењани.

С обзиром на значај стечаја, Европска унија је 2000. године донијела посебну Уредбу о стечају и на тај начин обавезала земље чланице да своје право хармонизују са овом Уредбом.

Међународна унификација правила стечаја извршена је Моделом закона Комисије УН за међународно трговинско право о прекограничном стечају (*UNCITRAL Model*

Law on Cross-Border Insolvency) из 1997. године, Конвенцијом Савјета Европе из 1990. (Истамбулска конвенција) и Европском конвенцијом о поступку стечаја из 1995. године.

У овом контексту треба посматрати доношење Закона у овој области од стране бивших југословенских република, који су у значајном дијелу ослоњени на рјешења садржана у Закону о стечају Њемачке од 5. октобра 1994. године. Овај Закон у свом члану 1, којим прописује *циљеве стечајних поступака*, полази од тога да „стечајни поступци служе сврси колективног намирења дужникових повјерилаца кроз ликвидацију средстава дужника и расподјелу остварених прихода, или кроз постизање договора у виду стечајног плана, посебно са циљем одржавања рада предузећа“.

Закон о стечају Републике Србије у својим чл. 1. и 2. прописује да се стечај, у смислу овог Закона, спроводи банкротством или реорганизацијом. Под банкротством се подразумијева намирење повјерилаца продајом целокупне имовине стечајног дужника, односно стечајног дужника као правног лица, а под реорганизацијом се подразумијева намирење повјерилаца према усвојеном плану реорганизације и то редифинисањем дужничко-повјерилачких односа, статусним промјенама дужника или на други начин који је предвиђен планом реорганизације. Према овом Закону, циљ стечаја је најповољније колективно намирење стечајних повјерилаца остваривањем највеће могуће вриједности стечајног дужника, односно његове имовине.

Провођење Закона о стечају у бившим југословенским републикама који су првенствено били ослоњени на њемачки закон проузроковали су читав низ негативних последица и у пракси отворили читав низ других правних питања која није било могуће имати у виду приликом доношења ових закона, тако да су ови закони често трпјели своје измјене и допуне. Одговоре је могуће наћи у чињеници да су њемачка привреда и правни систем много стабилнији од привреда и правних система бивших југословенских република.

У циљу превазилажења читавог низа правних празнина насталих провођењем овог Закона у судским и другим поступцима, у овом контексту настао је и Коментар Закона о стечају Републике Србије угледног аутора, правног теоретичара и дугогодишњег угледног судије који се бавио овим проблемима, др Драгише Слијепчевића, бившег председника а сада судије Уставног суда Републике Србије.

Један од најбољих и најугледнијих посленика у овој а и у другим областима права, полазећи од свог дугогодишњег драгоцјеног искуства проведеног у судовима, нарочито у области привредноправних спорова, уложио је огроман труд и напор да кроз пажљиве анализе сваке од одредаба Закона дође до рјешења садржаних у судској пракси у домаћем и упоредном праву и на тај начин да свој, може се то са сигурношћу рећи, немјерљив допринос у провођењу овог Закона, било кроз попуњавање у њему постојећих правних празнина, било кроз отклањање одређених дилема које су се јавиле у досадашњој судској пракси.

Зато се овај Коментар Закона о стечају Републике Србије са правом може сврстати у ред драгоцјених и надасве вриједних радова изузетно значајних за судије, стечајне управнике и друге посленике права из ове области, па га из тих разлога најискреније препоручујемо а његовом аутору др Драгиши Слијепчевићу захваљујемо на посебно исказаном труду који је уложио у ово препознатљиво правничко дјело.

Проф. др Витомир Поповић